

Oordeel: gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen

Inhoudsindicatie: bij patiënt, een jonge man van 16-18 jaar, werd vijf maanden voor het overlijden een niercelcarcinoom met metastasen in de lymfeklieren en de longen vastgesteld. Patiënt onderging behandeling, maar desondanks ontwikkelde de tumor zich progressief. Een dag voor het overlijden heeft patiënt de arts om daadwerkelijke uitvoering van de levensbeëindiging verzocht. De ouder van patiënt is betrokken geweest in de besluitvorming.

Zorgvuldigheidseisen: vrijwillig en weloverwogen verzoek, uitzichtloos en ondraaglijk lijden

oordeel

van de Regionale toetsingscommissie euthanasie voor de Regio (...) betreffende de melding van levensbeëindiging op verzoek

van:

(...), huisarts

verder te noemen: de arts

bij:

(...)

verder te noemen: patiënt

geconsulteerd werd:

(...), SCEN-arts

verder te noemen: de consulent

1. PROCEDURE

De commissie heeft van de gemeentelijke lijkschouwer de stukken ontvangen als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de lijkbezorging inzake de melding van de arts van levensbeëindiging op verzoek bij patiënt.

De navolgende stukken zijn ontvangen:

Formulier lijkschouwer

Formulier arts

Verslag arts

Verslag consulent

Aanvullende gegevens:

- specialistenbrieven
- patiëntenjournaal
- schriftelijke wilsverklaring

2. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Uit de verslaglegging van de arts en de consulent en de overige ontvangen gegevens is gebleken ten aanzien van:

a. Karakter van het lijden, voorlichting en alternatieven

Bij patiënt, een man van 16-18 jaar, werd vijf maanden voor het overlijden een niercelcarcinoom met metastasen in de lymfeklieren en de longen vastgesteld. Patiënt onderging behandeling, maar desondanks ontwikkelde de tumor zich progressief en werden metastasen in de milt geconstateerd. Genezing was niet meer mogelijk. De behandeling was uitsluitend nog palliatief van aard.

Het lijden van patiënt bestond uit pijn, die -ondanks hoge doseringen opiaten- wisselend erg hevig was, misselijkheid, braken, bedlegerigheid en benauwdheid. Hij kreeg continu extra zuurstof toegediend en was niet meer in staat om zijn slijm op te hoesten. Patiënt had geregeld aanvallen van ernstige benauwdheid en hij raakte daarbij in paniek.

Hij leed onder de uitzichtloosheid van zijn situatie. Patiënt ervoer geen kwaliteit van leven meer.

Patiënt ervoer zijn lijden als ondraaglijk. De arts was ervan overtuigd dat het lijden voor patiënt ondraaglijk en naar heersend medisch inzicht uitzichtloos was.

Er waren geen voor patiënt aanvaardbare mogelijkheden meer om het lijden te verlichten.

Uit de stukken kan worden afgeleid dat de arts en de specialisten patiënt voldoende hebben voorgelicht over de situatie waarin hij zich bevond en zijn vooruitzichten.

b. Verzoek tot levensbeëindiging

Patiënt had eerder met de arts over euthanasie gesproken.

Een dag voor het overlijden heeft patiënt de arts om daadwerkelijke uitvoering van de levensbeëindiging verzocht.

De arts was van mening dat patiënt helder en duidelijk zijn wensen kon verwoorden. Hij had herhaaldelijk zijn verzoek tegenover de arts geuit.

Volgens de arts was er sprake van een vrijwillig en weloverwogen verzoek. Een ouder van patiënt was betrokken bij de besluitvorming van patiënt met betrekking tot zijn verzoek. Patiënt had een schriftelijke wilsverklaring getekend.

c. Consultatie

De arts raadpleegde als consulent een onafhankelijke SCEN-arts. De consulent bezocht patiënt ruim een week voor de levensbeëindiging nadat zij door de arts over patiënt was geïnformeerd en inzage had gekregen in de relevante medische documentatie.

De consulent gaf in haar verslag een samenvatting van de ziektegeschiedenis en de aard van het lijden van patiënt. Patiënt kon zijn verzoek goed onderbouwen en goed verwoorden tegenover de consulent.

Volgens de consulent was patiënt wilsbekwaam ten aanzien van zijn verzoek.

In haar verslag kwam de consulent mede op basis van het gesprek met patiënt tot de conclusie dat aan de zorgvuldigheidseisen was voldaan.

d. Uitvoering

De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek uitgevoerd met de middelen, in de hoeveelheid en op de wijze als aanbevolen in de KNMG/KNMP Richtlijn Uitvoering euthanasie en hulp bij zelfdoding van augustus 2012.

3. BEOORDELING

De commissie toetst achteraf het handelen van de arts aan de hand van de zorgvuldigheidseisen vastgelegd in artikel 2 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.

Ten aanzien van het verzoek van patiënt overweegt de commissie het volgende. Op grond van artikel 2, derde lid van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding (Wtl) kan een arts aan het verzoek van een minderjarige patiënt -die een leeftijd heeft tussen de 16 en 18 jaar- om levensbeëindiging of hulp bij zelfdoding gevolg geven, als de betreffende patiënt tot een redelijke waardering van zijn belangen terzake in staat kan worden geacht en nadat de ouder of ouders die het gezag over hem uitoefent of uitoefenen dan wel zijn voogd bij de besluitvorming zijn betrokken. In het onderhavige geval meende de arts dat patiënt wilsbekwaam was en in staat zijn belangen met betrekking tot zijn verzoek redelijk te waarderen. Zijn ouder was betrokken bij de besluitvorming van patiënt rond zijn verzoek.

Gelet op bovenstaande feiten en omstandigheden is de commissie van oordeel dat de arts tot de overtuiging kon komen dat er sprake was van een vrijwillig en weloverwogen verzoek van de patiënt en van uitzichtloos en ondraaglijk lijden. De arts heeft de patiënt voldoende voorgelicht over de situatie waarin deze zich bevond en over zijn vooruitzichten. De arts is met patiënt tot de overtuiging kunnen komen dat er voor de situatie waarin hij zich bevond geen redelijke andere oplossing was. De arts heeft tenminste één andere, onafhankelijke arts geraadpleegd, die patiënt heeft gezien en schriftelijk haar oordeel heeft gegeven over de zorgvuldigheidseisen. De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek medisch zorgvuldig uitgevoerd.

4. BESLISSING

De arts heeft gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen bedoeld in artikel 2 lid 1 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.